

В жовтні 1849

Генріх Гейне

Примовкло буряне виття,
Що голосило в ураганах.
Німеччина, старе дитя,
Радіє знов біля ялин різдвяних.

Родинне щастя і любов —
Все, що лишилось нам на втіху.
Вернувся голуб миру знов
На давнє гніздя під знайому стріху.

Спокійно сплять ліси і став,
Туманом місячним залитий.
То грім чи постріл пролунав?
Можливо, то твій друг упав убитий.

Можливо, він впіймався, бідак,
Що до кінця не кинув зброю.
(Не кожний може, мов Горацій Флакк,
Податись мудро й вчасно з поля бою).

Гримить... Німеччини сини,
Вшановують, здається, Гете,-
Чи Зоннтаг підвелась з труни
Під грім старої ліри і ракети?

А Ліст — вже виринає він,
Кров не була його проллята,
Не вбитий він між рідних гін
Ні царським списом, ні мечем кроата.

Останній форт свободи впав,
Земля в крові — чи ще не годі?
А рицар Франц — він жив і здоров,
І меч його лежить собі в комоді.

Живий наш Франц! На схилі літ
Онукам про свою відвагу

Він ще розкаже, сивий дід:
— Так я лежав і так тримав я шпагу!

Угорщино! Мене гнітить
Камзол німецького покрою,
Неначе шторм під ним кипить,
Неначе знов я чую сурми бою!

То знов і знов співа в мені
Відспівана велична сага,
Залізний грізний гімн борні —
В ній нібелунгів гибель і відвага.

В усі часи судьба одна
Героїв при кінці вінчає,
Змінились тільки імена,
Але "ведмежий дух" перемагає.

Нічого іншого й не жди —
Палали стяги легкокрилі,
Але герой, як і завжди,
Скоритись мусить звірській силі.

Бугай наніс тобі удар
З ведмедем в згоді і союзі —
Ти впав, та не журись, маляр,
Ще гірший осуд зносять твої друзі.

З тобою повелись як слід
Хоч справжні, не свійські тварюки,
А ми потрапили під гніт —
Вовкам, кнурам, псам шолудивим в руки.

Хрип, гвалт, виття — заледве лиш
Дух переможців зносять груди.
Але, поет, мовчи та диш —
Ти хворий, так для тебе краще буде.